

MANIFESTAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE ALE STUDENȚILOR FACULTĂȚII DE PEDAGOGIE ÎN CADRUL STAGIILOR DE PRACTICĂ

Verejan Vera, studentă

Carp Ion, dr., prof. univ., Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău

Abstract. *The analysis of the process of pedagogical internships with students of years II and III, the content of the agendas, as well as the reports presented at the end of internships allowed in this article to address the issue of training and manifestation of professional skills of students of pedagogy.*

Keywords: *internships, pedagogical practice, professional skills, training, events, students.*

Actualitatea. Concepția contemporană a învățământului pedagogic universitar este orientată spre formarea personalității profesorului, care este capabil să rezolve problema educației tinerei generații în concordanță cu condițiile și cerințele societății.

Problematica procesului formativ este extrem de vastă și complexă, iar formarea și manifestarea competențelor profesionale de tip pedagogic reprezintă caracteristica esențială a procesului instructiv-educativ actual, caracteristică impusă de schimbarea centrului de greutate de pe aspectul ce presupunea asimilarea de cunoștințe și informații pe cel aplicativ [2,3,4,5,7].

Pentru aceasta, calificarea profesorului de educație fizică trebuie îmbogățită și revizuită prin perfecționare permanentă, care să determine dezvoltarea competențelor în domeniu: didactic, experiență practică, științific și politici educaționale – în vederea aplicării rezultatelor activității sale în pregătirea multilaterală și armonioasă a subiecților .

Caracteristica esențială a procesului instructiv-educativ actual este dată de schimbarea centrului de greutate de pe aspectul ce presupunea asimilarea de cunoștințe, informații, pe cel aplicativ cu accent pe formarea capacităților și competențelor. Din această cauză, în studiul de față, încercăm să atragem atenția asupra abordării procesului de pregătire și de formare a cadrelor didactice centrat pe manifestarea competențelor și capacităților de predare-învățare- evaluare și de comportament în cadrul stagiilor de practică cu pretenția elucidării subiectului la nivel de studiu de caz [1, 3, 6].

Analiza prealabilă a problematicii organizării și desfășurării stagiilor de practică a viitorilor profesori de educație fizică evidențiază faptul că, în etapa actuală, structura și conținutul pregătirii profesionale a studenților în cadrul facultăților de educație fizică *nu corespunde în totalitate cerințelor* și specificului activității pe care urmează să o desfășoare în cadrul Practicii pedagogice și în viitoarea profesie.

Astfel, se pune problema îmbunătățirii procesului de pregătire profesională a studenților facultăților de educație fizică prin orientarea disciplinelor teoretice și practico-metodice de specialitate spre acumularea cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor necesare studentului în perioada Practicilor de licență și de manifestare a acestora la nivel de competențe.

Organizarea studiului. În conformitate cu planul de învățământ, studenții acestui program realizează 2 stagii de practică: Practica pedagogică I - la anul II de studii /4 săptămâni/120 ore și Practica pedagogică II – la anul III de studii /4 săptămâni/120 ore.

Graficul activităților din cadrul stagiilor de practică include tipurile de activități specifice stagiului: participarea la conferințele de repartizare la stagii, familiarizarea cu documentele de reglementare a stagiilor, participarea la ședințele cu administrația instituției școlare, realizarea activităților pe parcursul stagiului de practică, perfectarea documentației, participarea la conferințele de totalizare a stagiilor. Stagiile de practică, prin obiectivele lor contribuie la formarea competențelor generale/finalităților Programului de studiu la specialitatea Educație fizică.

Suportul curricular pentru stagiile de practică cuprinde 2 componente: *psihopedagogie* (asigurată de Catedra de Științe Psihopedagogice și Socioumanistice) și *educație fizică* (asigurată de Catedra Teoria și Metodica Culturii Fizice).

Analiza comparativă a rezultatelor academice ale studenților obținute în urma realizării celor două tipuri de stagii din ultimii ani a scos în evidență următoarele probleme:

- neglijența din partea unor studenți în perfectarea și prezentarea la timp a documentației pentru practica pedagogică;

- pe parcursul practicii, în majoritatea cazurilor, nu se elaborau proiecte didactice pentru fiecare lecție desfășurată;

- în procesul de elaborare a proiectelor didactice unii studenții încercă tema cu obiectivele operaționale axate pe formarea de competențe specifice lecției în proporție de 20-30 % la sută;

- slab posedă formularea competențelor ce reies din obiectivele operaționale în conformitate cu domeniile curriculumului în vigoare (cognitiv, psihomotor și afectiv);

- lasă de dorit și varietatea metodelor de predare-învățare-evaluare aplicate atât în cadrul lecțiilor, cât și în rubrica respectivă a proiectului didactic;

- circa 34 % din studenți nu posedă metodologia de efectuare corectă a cronometrajului și pulsometriei lecțiilor de educație fizică;

- analiza pedagogică a lecției de evaluare și darea de seamă, la o parte din studenții ce au desfășurat practica, nu se face conform cerințelor;

- aproximativ 40 % din numărul total de studenți nu s-au încadrat în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare cu caracter sportiv, educativ etc.

- nivelul mai scăzut al rezultatelor academice obținute de către studenți la stagiul *Practica pedagogică II (anul III)* se explică prin faptul că, spre deosebire de *Practica pedagogică I*, unde studenții realizează activități de inițiere în domeniul profesional, au rol, preponderent, de observatori și sunt ghidați de profesorul coordonator și tutorele de practică, stagiul de *Practica pedagogică II* necesită implicarea activă a studentului stagiar în procesul de organizare a activităților didactice.

Totodată, stagiul de practică de la anul III de studii presupune cerințe sporite față de student, responsabilitate în luarea deciziilor, autonomie în activitatea didactică și soluționarea situațiilor de problemă.

Stabilirea legăturilor corelative dintre rezultatele Practicii pedagogice și componentele procesului de formare inițială a viitorilor profesori de educație fizică reprezintă o soluție eficientă de formare și manifestare a competențelor profesionale ale viitorului profesor de educație fizică. Tradițional, modalitățile de intervenție în procesul de perfecționare a competențelor profesional-pedagogice ale studenților facultăților de educație fizică, în vederea desfășurării Practicii pedagogice, se concretizează în rezultatele obținute de studenții anilor II și III la Practica de licență.

Rezultate. Analiza datelor obținute în baza studiului realizat permite să determinăm legăturile corelative dintre rezultatele Practicii pedagogice și componentele procesului instructiv-educativ, pe care le considerăm definatorii pentru desfășurarea acestora la un nivel calitativ superior. Din tabelul 1, observăm o corelație mică, dar prezentă între rezultatele înregistrate la blocul de discipline socioumaniste și Practica pedagogică ($r=0,29$, $p<0,05$). În cazul celorlalte blocuri de discipline, semnalăm o corelație moderată, care este semnificativă ($r=0,45-0,49$, $p<0,01$).

Tabelul 1. Corelația dintre rezultatele înregistrate la blocurile de discipline și Practica de licență

Blocuri de discipline	Practica de licență	
	R	P
Discipline psihopedagogice	0,47	<0,01
Discipline socioumanistice	0,29	<0,05
Discipline medico-biologice	0,45	<0,01
Discipline teoretice de profil	0,48	<0,01
Discipline de specialitate	0,49	<0,01

Analiza corelativă a rezultatelor obținute la blocurile de discipline și Practica pedagogică relevă că o mai bună legătură o manifestă blocurile de discipline practico-metodice de specialitate ($r=0,49$). Totodată, remarcăm o legătură mică cu blocurile de discipline socio-umaniste ($r=0,29$).

De asemenea, experiența de lucru cu studenții practicanți ne-a permis să determinăm corelația dintre rezultatele consemnate la *TMEF* și *Practica pedagogică*. În acest caz, înregistrăm o corelație moderată, care este semnificativă ($r=0,47$; $p < 0,01$). Astfel, putem afirma că între Metodica și Practica pedagogică nu consemnăm o legătură corelativă ridicată, ceea ce demonstrează că predarea acestei discipline nu este în concordanță deplină cu specificul activității pe care studentul o desfășoară în perioada Practicii pedagogice.

Un alt criteriu care ne demonstrează corelația dintre rezultatele înregistrate de către studenți la compartimentul „Organizarea și desfășurarea lecției de educație fizică” și Practica pedagogică ne dovedește că valoarea lui $r=0,37$ ($p<0,05$) indică o corelație mică, dar prezentă între rezultatele înregistrate de studenții/practicanți.

Astfel, luând în considerație legătura corelativă dintre *rezultatele practicii pedagogice* și *componentele de formare inițială și continuă*, constatăm că studentul/viitor profesor de educație fizică trebuie să posede și să manifeste o gamă variată de competențe profesionale, care să se armonizeze în orice situație pedagogică reală și să permită îndeplinirea la un înalt nivel de performanță și eficiență a obiectivelor procesului educațional.

Analiza literaturii de specialitate și practicii domeniului privind competențele cadrului didactic, ne-a permis să-l identificăm pe acesta ca specialist, om de știință, om de cultură, pedagog, cetățean și manager.

În concluzie menționăm că competența profesională a cadrului didactic trebuie privită într-o accepțiune mult mai complexă, menirea căreia în etapa actuală, este de a genera valoare și performanță pe domenii de activitate (cognitive, psihomotrice și afective), care în calitate de produs final să asigure baza competenței de predare în lecția de educație fizică, fenomen care nu poate fi privit izolat, ci în strânsă legătură cu acumulările de ordin teoretic și științific.

Referințe bibliografice

1. Carp I.P. Pregătirea profesional-pedagogică a studenților facultăților de educație fizică și sport în cadrul practicii pedagogice. // Conf.internaț., de comunicări și referate științifice. – Galați: Universitatea „Dunărea de Jos”, 2003. – P. 10 – 12.
2. Carp I. Evaluarea competențelor profesionale ale specialiștilor din domeniul culturii fizice (studiu de caz). În Teoria și arta educației fizice în școală. Chișinău, 2013, Nr. 1, p.15-17.
3. Ciorbă C.I. Conținutul învățământului superior de cultură fizică. – Chișinău „Garuda Art”, 2001. – 192 p.
4. Corteleanu T. și coaut.. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. Chișinău, 2008. – 204p.
5. CODUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA, Publicat: 24.10.2014 în Monitorul Oficial Nr. 319-324 art Nr : 634 Data intrării in vigoare : 23.11.2014
6. Rață G., Principalele trăsături și aptitudini necesare profesorului de educație fizica și sport, Gymnasium, nr.6, Revistă de strictă specialitate, Bacău, 2004. p.50-58,
7. Șerbănescu L., *Formarea profesională a cadrelor didactice – repere pentru managementul carierei*, București: Printech. 2011.